

STANOVISKO K REKLAME NA ALKOHOLICKÉ NÁPOJE

Podľa § 16 ods. 2 písm. d) zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi je prevádzkovateľ audiovizuálneho technického zariadenia povinný zabezpečiť, aby sa **pri audiovizuálnom predstavení audiovizuálneho diela určeného maloletým neuverejňovala reklama, ktorá propaguje alkoholické nápoje** alebo iné tovary alebo služby, ktorých predaj je maloletým zakázaný.

Alkoholickým nápojom sú tak liehoviny a destiláty, ako aj pivo, cider, perry, víno, ovocné a sladové vína, medovina a miešané alkoholické nápoje, ak obsahujú viac ako 0,75 objemového percenta alkoholu.

Pokiaľ ide o **audiovizuálne dielo určené maloletým**, zákon o audiovizíi ho v § 2 ods. 2 vymedzuje ako **audiovizuálne dielo, ktoré svojím obsahom a charakterom neohrozuje vývin maloletých**.

Keďže uvedená definícia veľmi nešťastne nezohľadňuje cieľovú skupinu, ale len fakt, že film „neohrozuje vývin“, je problematické reklamu zaradiť pred premietanie filmov, ktoré sú označené ako „univerzálne vhodné“.

Pred predstaveniami filmov, ktoré nie sú vhodné pre určitú kategóriu maloletých, však **reklamu na alkoholické nápoje možno premietiť. Čas predstavenia nerozhoduje**. Ide pritom o tieto kategórie filmov:

1. nevhodné do 7 rokov

7 Podľa vyhlášky ide o kategóriu „nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov“. Z opatrnosti však neodporúčam reklamu na alkohol umiestňovať pred premietaním týchto filmov, pokiaľ zároveň ide o filmy, ktoré sú charakterom určené maloletým napríklad v kategórii nad 12 rokov. Reklamu však možno premietiť pred filmami takto označenými, pokiaľ charakterom a obsahom nie sú určené maloletým (napr. romantická komédia určená dospelému ženskému publiku môže byť s ohľadom na použitý expresívny jazyk nevhodná do 7 rokov, preto reklama na alkohol pred jej premietaním je povolená).

2. nevhodné do 12 rokov

12 Podľa vyhlášky ide o kategóriu „nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov“. Reklamu na alkohol možno premietiť, keďže ide o filmy s obsahmi, ktoré by mohli ohroziť vývin maloletých do 12 rokov.

3. nevhodné do 15 rokov

15 Podľa vyhlášky ide o kategóriu „nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov“. Reklamu na alkohol možno premietiť, keďže ide o filmy s obsahmi, ktoré by mohli ohroziť vývin maloletých do 15 rokov.

4. nevhodné a neprístupné do 18 rokov

18 Podľa vyhlášky ide o kategóriu „nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov“. Reklamu na alkohol možno premietiť, keďže ide o filmy s obsahmi, ktoré by mohli ohroziť vývin maloletých.

Z obsahového hľadiska **musí reklama na alkoholické nápoje spĺňať aj obsahové požiadavky** podľa zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame, najmä jeho § 5, podľa ktorého:

Reklama alkoholických nápojov sa nesmie zameriavať na maloleté osoby, pritom žiadna osoba, ktorú možno považovať za maloletú, sa nesmie v reklame dávať do súvislosti so spotrebou alkoholických nápojov.

Reklama alkoholických nápojov tiež nesmie

1. dávať do súvislosti spotrebu alkoholu s priaznivým účinkom na telesnú výkonnosť alebo na duševnú výkonnosť,
2. tvrdiť, že alkoholické nápoje majú liečivé vlastnosti, povzbudzujúci alebo upokojujúci účinok alebo že pomáhajú riešiť osobné problémy,
3. nabádať na nestriedme požívanie alkoholických nápojov alebo prezentovať abstinenciu alebo triezvosť ako nedostatok,
4. zdôrazňovať obsah alkoholu v nápojoch ako znak ich kvality.

Pokiaľ ide o reklamu na alkoholické nápoje mimo audiovizuálneho predstavenia, napríklad v priestoroch prevádzky kina, bufetu, kaviarne a pod. (**tzv. indoor reklama**), takúto reklamu možno šíriť (umiestňovať) za predpokladu, že prevádzkovateľ splní podmienky podľa zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame, najmä vyššie citovaného § 5.

Reklama môže podliehať tiež aj obmedzeniam z hľadiska etických kódexov, ku ktorým pristúpili jednotliví výrobcovia alebo predajcovia alkoholických nápojov; pozri napríklad <http://forum-psr.sk/samoregulacia/>. Na základe etickej samoregulácie musia preto ich reklamy napríklad obsahovať posolstvo „PI S ROZUMOM“ (napr. odkazom na web stránku) a pod.

* * *

Vo vzťahu k prevádzke kín, ktoré majú zriadenú osobitnú prevádzku kaviarne alebo podobného zariadenia, dávam do pozornosti aj ustanovenia **§ 2, 3 a 12 zákona NR SR č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb**, ktoré sa týkajú **obmedzení pri predaji alkoholických nápojov**.

V Bratislave 25. 5. 2018

Radoslav Kutaš
konzultant ZPK